

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
**Internal Supervisory Roles Administrators in Nuanchan School Cluster
under the Secondary Educational Service Area
Office Bangkok 2**

ระวีวรรณ สุขเจริญ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Rawewan Sukcharoen

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author : E-mail: rawewan@nmk.ac.th

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างมีความคิดเห็นบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนลจันท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

* วันที่รับบทความ: 28 มีนาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ 24 เมษายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 25 เมษายน 2565

Received: March 28, 2022; Revised: April 24, 2022; Accepted: April 25, 2022

คำสำคัญ: บทบาทการนิเทศภายใน; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

The purpose of this research was to study and compare teachers' opinions on the role of internal supervision of school administrators. United School Nuanchan under the Bangkok secondary educational service, classified by educational level, work experience and the size of the educational institutes. The sample group used in this research was teachers in the United School Nuanchan, under the Bangkok secondary educational service in the academic year 2021, consisted of 217 people. It is a questionnaire about teacher's opinions towards the role of internal supervision of educational institution administrators. United School Nuanchan under the Bangkok secondary education service, the statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and Analysis of Variance (one-way ANOVA). The results of the research found that

1) Teacher's opinions towards the role of internal supervision of school administrators United School Nuanchan under the Bangkok secondary education service is at a high level.
2) The results of the comparison of teachers' opinions on the role of internal supervision of school administrators, United School Nuanchan under the Bangkok secondary education service, was found that teachers with educational levels, work experience and the size of educational institutions differed opinions on the role of internal supervision of educational institution administrators. The overall score of United School Nuanchan under the Bangkok secondary education service were not significantly.

Keywords: The Role of Internal Supervision; School Administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนามนุษย์กับการปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำคู่กันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติพ.ศ. 2542 มาตรา 22 คือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 8)

การนิเทศการศึกษาของไทยเป็นการพัฒนาศักยภาพของครู ช่วยให้ครูเห็นและเข้าใจตนเองแท้ใน วัตถุประสงค์ของการศึกษา และหน้าที่โดยเฉพาะของครูใน โรงเรียนที่จะดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยให้ครูได้เห็นและเข้าใจในความต้อการและปัญหาต่างๆของนักเรียน ตลอดจนช่วยแก้ไขและป้องกัน ปัญหาอันจะพึงมีแก่นักเรียน มุ่งหวังในการช่วยสร้างครูให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี โดยการช่วยปรับปรุง

โรงเรียนทั้งด้านบริหารและด้านวิชาการช่วยสร้างเสริมความสามัคคี และรู้จักทำงานร่วมกัน (ไพรินทร์ เหมบุตร, 2553 : 1)

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบประสบผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับระเบียบวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทางดำเนินการ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ กลิคแมน; กอร์ดอน และรอส-กอร์ดอน (Glickman; Gordon & Ross-Gordon, 2013 : 299-300) ได้กล่าวถึง จุดเน้นการนิเทศภายในโรงเรียนว่า จะคำนึงถึงทุกองค์ประกอบทางการศึกษาที่จะทำให้การสอนของครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวครูเองอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ทำให้นักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครู

จากการศึกษารายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self-Assessment Report : SAR โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2562 พบว่าผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประเทศที่ผ่านมาของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานครมีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนบางวิชาอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังจะเห็นจากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 - 2562 จะเห็นได้ว่าผลจากการจัดการเรียนการสอนที่มีผลลัพธ์ทางผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งเป็นการสะท้อนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูก็มีผลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนและสามารถกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้การศึกษามีประสิทธิภาพ (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2540 : 62) โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิผลในด้านการเรียนการสอนและมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็น สำคัญตลอดจนมุ่งพัฒนาครูอาจารย์ในสถานศึกษาให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา ซึ่งกลยุทธ์การนิเทศภายใน จึงสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ (ธีรศักดิ์ สงเดช, 2556 : 1)

จากประเด็นความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เนื่องจากเล็งเห็นว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนให้ประสบ

ผลสำเร็จตามมาตรฐานวิชาชีพสู่ความเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งการนิเทศการสอนที่สามารถเห็นผลได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรมต้องอาศัย กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อที่จะพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและ การจัดการเรียนการสอนของครู การนิเทศที่มุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ จะสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านการปฏิบัติงานของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 531 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสหวิทยาเขตนวนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาอย่างละเท่า ๆ กันและกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison (2011 : 147) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 217 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบ่งได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน โดยใช้แนวคิดของ กลิคแมน, กอร์ดอน และรอสกอร์ดอน (Glickman, Gordon and Ross-Gordon) ได้

กำหนดการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การดำเนินการศึกษาคั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขต และกรอบแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม นิยามศัพท์เฉพาะ 2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency: IOC) คัดเลือกข้อคำถามส่วนใหญ่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และตัดข้อคำถามที่ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าน้อยกว่า 0.67 ออกไป 5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง 6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทำการทดลองใช้ (Try out) ใช้กับกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.972 ซึ่งถือว่ามีค่าสูงพอที่จะนำแบบสอบถามทั้งฉบับไปใช้ได้จริง 7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขข้อความบางส่วนให้กระชับชัดเจนมากขึ้น และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอบหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการในโรงเรียนกลุ่ม สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน เพื่อแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้ที่สถานศึกษาด้วยตนเองโดยกำหนดระยะเวลา 15 วัน เมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของ แบบสอบถาม หากมีส่วนใดที่ไม่สมบูรณ์ จึงดำเนินการขอข้อมูลเพิ่มเติม

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ สรุปผลเพื่อนำเสนอเป็นผลการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) นำแบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าร้อยละของข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม 2) นำคะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขต นวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมทุกด้านและรายด้าน เพื่อพิจารณาว่าอยู่ในระดับใด 3) วิเคราะห์และแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดระดับความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านต่างๆ โดยนำผลรวมของแต่ละคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและจัด ระดับค่าเฉลี่ย เพื่อจัดแบ่งระดับบทบาทในการนิเทศภายในไว้ 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997 : 86) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขต นวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่า t-test และ F-test 5) เมื่อการวิเคราะห์ค่า ANOVA F-test พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ต่อไป

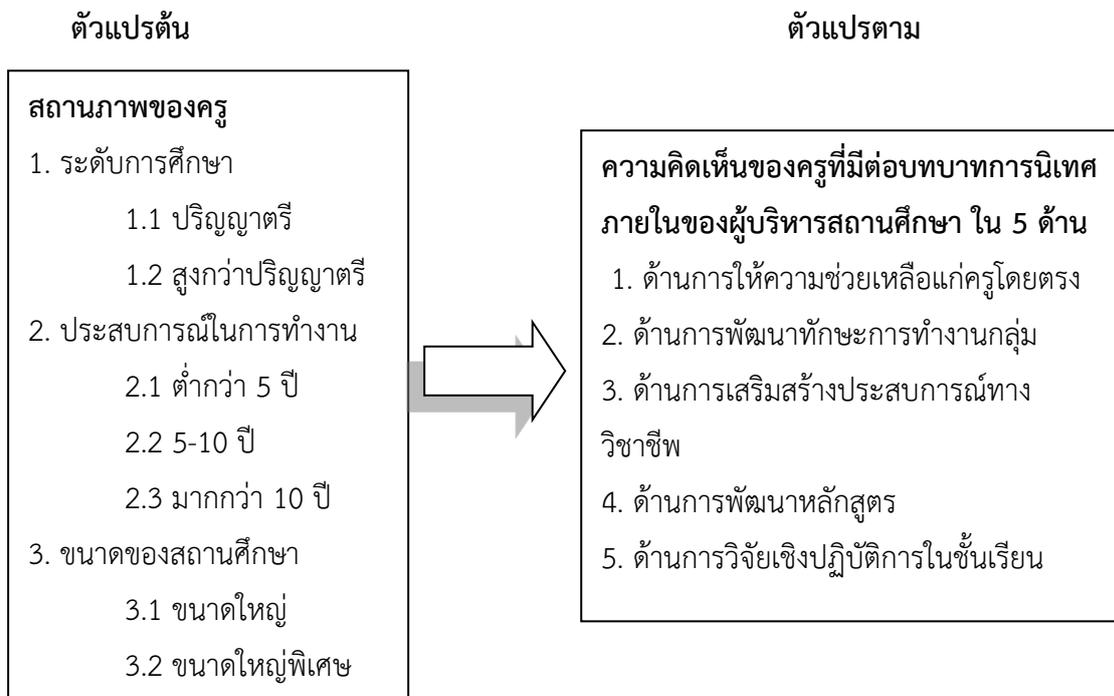
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

6.2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test และ F-test (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 138 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี 79 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ตามลำดับ ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

เนื้อหาารายด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง	4.05	0.56	มาก
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.07	0.57	มาก
3. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4.08	0.57	มาก
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.04	0.61	มาก
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.04	0.64	มาก
รวม	4.06	0.56	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.08$) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{x} = 4.07$) ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง ($\bar{x} = 4.05$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายใน
 ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
 เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

เนื้อหาารายด้าน	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4.04	0.57	4.08	0.55	-0.490	0.625
2.ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.07	0.57	4.08	0.58	-0.209	0.835
3. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4.09	0.56	4.04	0.57	0.601	0.549
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.05	0.65	4.01	0.43	0.557	0.578
5.ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.03	0.67	4.06	0.59	-0.378	0.706
รวม	4.06	0.59	4.10	0.50	0.007	0.994

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
 เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายใน
 ของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน

เนื้อหาารายด้าน	ประสบการณ์ในการทำงาน				
	$\bar{X}$ กลุ่ม 1	$\bar{X}$ กลุ่ม 2	$\bar{X}$ กลุ่ม 3	F	p
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	3.94	4.06	4.12	1.725	0.181
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.02	4.08	4.11	0.364	0.696
3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.05	4.02	4.15	1.227	0.295
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.04	4.00	4.08	0.361	0.697
5.ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.02	4.01	4.08	0.222	0.801
รวม	4.01	4.03	4.11	0.553	0.576

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

เนื้อหาารายด้าน	ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู	4.05	0.50	4.05	0.58	.000	1.000
โดยตรง	4.07	0.58	4.07	0.57	-0.011	0.991
2.ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.14	0.56	4.06	0.57	0.854	0.394
3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.10	0.60	4.02	0.61	0.749	0.455
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.08	0.57	4.03	0.66	0.455	0.6490.663
5.ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.09	0.53	4.05	0.57	0.437	
รวม						

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีขนาดโรงเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การแสดงความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรา 27 ความเป็นว่า ให้ผู้บริหารควบคุมดูแลการบริหารงานบุคคล พิจารณาเสนอความดีความชอบ ส่งเสริมสนับสนุนข้าราชการครูให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดทำมาตรฐานภาระงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหาร เพื่อพัฒนาบุคลากรของ

สถานศึกษาให้ มีความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยผู้บริหารและบุคลากรทุกคนต้องร่วมมือกันโดยใช้เทคนิควิธีการและกิจกรรมการนิเทศแบบต่างๆ มีการประสานสัมพันธ์เสริมสร้างขวัญและกำลังใจโดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ คุณภาพการจัดการศึกษาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของงานและคุณภาพของคน กรองทอง จิตรเดชากุล, (2550 : 4) หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับกระทรวงและในระดับเขตพื้นที่ได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะผลักดันให้การดำเนินงานด้านการนิเทศในโรงเรียนบรรลุผล โดยมุ่งมั่นที่จะใช้กระบวนการนิเทศภายในเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 76) ได้ให้แนวคิดของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า เป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูวิชาการ และครู-อาจารย์ ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการ โดยใช้ภาวะผู้นำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานงานและใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษานั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งอรุณ ต๊ะต่องใจ (2559 : 6) ศึกษาาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการนิเทศภายในที่ทำให้ครูมีข้อมูลย้อนกลับและนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีการให้ความช่วยเหลือแก่ครูทุกคนโดยตรง และให้คำปรึกษา แนะนำจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานนิเทศภายในโดยโรงเรียนสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย จัดให้ครูมีโอกาสได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ทั้งพัฒนาวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอนจากครูแกนนำ ครูต้นแบบตามที่ครูต้องการอย่างทั่วถึงด้วยความเสมอภาค และโรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสนิเทศการสอนแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารจัดให้มีคณะกรรมการการนิเทศ ผู้นำทางวิชาการทำหน้าที่นิเทศสอนงาน เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำ ผู้ตาม มีการร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบและร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อลดความขัดแย้งภายในกลุ่ม โดยกระบวนการทำงานเป็นทีม มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศตามแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา และโรงเรียนสนับสนุนและส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการปฏิบัติงานนิเทศกลุ่มที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความกลมเกลียวสามัคคีในกลุ่มคือกลุ่มที่มีผู้นำที่ดี สามารถทำให้กลุ่มดำเนินการได้ดี และทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 101) ได้กล่าวว่า โครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนในปัจจุบันเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เป็นการแสดง

ให้เห็นว่าครูและผู้บริหารมีความตระหนักรู้ว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ การที่จะสร้างหรือพัฒนาคุณภาพ โดยการพัฒนาความรู้ ทักษะให้กับสมาชิก จะต้องตั้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของกลุ่ม ทั้งในลักษณะของบุคคลและของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มต้องมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุชิตา จันทรสิงค์โท (2559 : 88) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 บทบาทในการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากรและบทบาทในการสร้างขวัญของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารจัดให้มีคณะกรรมการนิเทศครู หรือวิทยากรเพื่อให้การแนะนำปรึกษา และช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการเสมอ และส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาการสอนของตนเอง ให้ครูได้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าและเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเมธินี สระไร (2560 : ออนไลน์) ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนด เนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ซึ่งครูจำเป็นต้องจะมีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจกับหลักสูตรใหม่นี้ เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูจะต้องทำการวิเคราะห์และตรวจสอบหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจหลักสูตร ซึ่งได้แก่ มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระสำคัญและแนวปฏิบัติของหลักสูตร แล้วนำมาออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของเนรัญชญาดา หอมทิพย์ (2557 : 76) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากครูได้รับการสนับสนุน ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน มีการสนับสนุนให้ครูทำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้พัฒนาและแก้ปัญหาด้วยการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎาภรณ์ อัมพลพ (2557 : 88) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในด้านการประเมินผลการสอน พบว่าผู้บริหาร ปฏิบัติด้านนี้ในระดับมาก กล่าวคือผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการสอนของตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้วิธีการประเมินผลงานของตนเอง ส่งผลการสอนและการนำเสนอผลการสังเกตการสอน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ครู

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันการศึกษามีความเจริญก้าวหน้า สถาบันทางการศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ครูยังสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ตามโอกาสและความเหมาะสม รวมถึงการเข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการและศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องตามโครงการที่ หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้ เป็นมนุษย์ สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การดำเนินการดังกล่าวให้บรรลุผล จำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การดำเนินการดังกล่าวให้บรรลุผล จำเป็นต้องมีการ เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆในการจัดการศึกษาที่มีเงื่อนไขปัญหา ทั้งในด้านปัจจัยและกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะกระบวนการนิเทศภายใน นับว่าเป็นกระบวนการที่จะต้องปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพราะการนิเทศภายในเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากร ในสถานศึกษาที่จะส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนของ ครูผู้สอนโดยที่ผู้บริหารต้องจัดดำเนินการเพื่อช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขวัญและกำลังใจพร้อมที่จะร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจซึ่งการดำเนินการดังกล่าว จะบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสำคัญในการดำเนินการด้านนี้ ผู้บริหารจึงมีความ

ตระหนักในความสำคัญของการนิเทศภายในเป็นอย่างดี ธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550 : 15) ทำให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดา ภัคดิอิม (2556 : 76) ได้ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่ารวมทั้งคณะผู้บริหารสถานศึกษา จะมีการนิเทศและชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศในด้านต่างๆให้กับครูให้รับรู้และมีความเข้าใจร่วมกัน และใช้แนวปฏิบัติแบบเดียวกันกับครูผู้สอนทุกคน เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีการนิเทศในด้านต่างๆ เช่น การนิเทศการจากครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่าแก่ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่าแบบกัลยาณมิตร การประชุมปรึกษาหารือกัน การประสานงาน การร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุชิตา จันทร สิงค์โท (2559 : 88) ได้วิจัยเรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีบทบาทในการนิเทศภายในตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายใน เพราะการนิเทศเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา โดยกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้มีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาทำการนิเทศ 100% ภายในโรงเรียนดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่ง คือ การนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องด้านวิชาการให้มีการพัฒนาและส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ และอีกประการหนึ่งคือโครงสร้างของกระบวนการบริหารจัดการภายในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้มีการจัดให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำการ

นิเทศอย่างสม่ำเสมอ ทำให้การรับรู้บทบาทของผู้บริหารและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหะมะสูติง มามะ (2556 : 65) ได้วิจัยเรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่า ขนาดโรงเรียนต่างกันโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ผู้บริหารควรจัดให้มีคลินิกทางวิชาการเพื่อให้การช่วยเหลือครูในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้
- 1.2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารควรแก้ไขพฤติกรรมของครูที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานได้
- 1.3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการในการพัฒนาทางวิชาชีพของครู เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาครู
- 1.4. ด้านด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร และจัดการศึกษา
- 1.5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการสังเคราะห์งานวิจัยจากกรณีศึกษาต่างๆ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกสหวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา
- กรรทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- ธีรศักดิ์ สงเดช. (2556). รายงานผลการพัฒนาครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านท่ามิหรำ โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: www.phatthalung.pao.go.th
- เนรัญญา หอมทิพย์. (2557). *ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาล แผลมฉบับ 1 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุชิตา จันทร์สิงค์โท. (2558). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ปนัดดา ศิริพัฒน์กุล. (2558). *การศึกษารายงานบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพรินทร์ เหมบุตร. (2553). *การใช้สื่อการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- เมธินี สระไร. (2560). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอเรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา. (2560). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: <http://www.sk3.go.th/>
- รัชฎาภรณ์ อัมพลพ. (2557). *การศึกษาดำเนินงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รุ่งอรุณ ต๊ะต้อใจ. (2559). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายที่ 33 สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2540). *หลักการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.

- สุดา ภัคดีอิม. (2560). การดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: [http://61.19.238.50/StudentServe/input/thesis/\[1\]\[100916115644\].pdf](http://61.19.238.50/StudentServe/input/thesis/[1][100916115644].pdf)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การเรียนรู้บูรณาการ : ยุทธศาสตร์ครูปฏิรูป*. กรุงเทพมหานคร: อุษาการพิมพ์.
- หะมะสูติง มามะ. (2556). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยอิสลามศึกษา.
- Best W. John.(1997). *Research in Education*. Boston MA. : Allyn and Bacon.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. 7th ed. New York: Routledge
- Glickman, C.D. Gordon, S.P. and Ross-Gordon, J.M. (2007). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental approach*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon.
- Glickman, C.D. Gordon, S.P. and Ross-Gordon, J.M. (2007). *Supervision and Curriculum Development*. 135-148. *Instructional Leadership : A Developmental Approach*. 7th Ed. Boston : Allyn & Bacon.